

Bijlage 2: Voorbeelden van handreikingen en methoden voor gemeente voor de afweging van gezondheid en milieu, veiligheid, groen, klimaat en toegankelijkheid ten aanzien van economische baten

Naam handreiking of methode	webadres
Gezondheid en milieu	
Gezonde Omgeving (GO)	https://www.gezondeleefomgeving.nl/instrumenten/GO
Gelderse gezondheidswijzer	https://www.gelderland.nl/gezondheidswijzer
Milieu Gezondheids Risico Indicator (MGR)	https://www.rivm.nl/milieugezondheidsrisico-s
Kernwaarden Gezonde Leefomgeving (GGD)	https://gezondeleefomgeving.nl
Beoordelingskader Gezondheid en Milieu	https://www.rivm.nl/publicaties/beoordelingskader-gezondheid-en-milieu
Afwegingsproces International Risk Governance Council (IRGC)	https://www.gezondeleefomgeving.nl/instrument/IRGC
Maatschappelijke Kosten Baten Analyse	
MKBA: Handboek met kengetallen, ofwel Milieuprijzen (2017I&W en BZK)	https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/06/06/handboek-milieuprijzen-2016
Veiligheid	
Toolbox externe veiligheid	https://relevant.nl/display/DOC/Toolbox+externe+veiligheid
Natuur en klimaat	
TEEB stad –tool om baten van groenblauwmaatregelen in de stad zichtbaar te maken Groenebatenplanner, locatie specifiek. Wordt uitgebreid met klimaatmaatregelen	https://www.teebstad.nl/
NKWK Klimaatbestendige Stad	https://ast-2-0.netlify.com/nl/ komt binnenkort online
MKBA: Werkwijzer natuur	https://cedelft.org/publicaties/2210/werkwijzer-natuur-maatschappelijke-kosten-baten-analyses
Hulpmiddel ruimtelijke adaptatie	https://ruimtelijkeadaptatie.nl/hulpmiddelen/
Klimaatschade-schatter	https://www.climateadaptationservices.com/nl/onderzoek-naar-schadekosten-klimaatverandering
Toegankelijkheid openbare ruimte	
richtlijn –toegankelijkheid van CROW	https://www.crow.nl/publicaties/richtlijn-toegankelijkheid

Veel van deze handreikingen worden nu al ontsloten via de website aan de slag met de omgevingswet (<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>). Ook het RIVM ontsluit via de websites Atlas Leefomgeving, Atlas Natuurlijk Kapitaal en Gezondeleefomgeving.nl veel van deze handreikingen. Het RIVM start in april aan de ontwikkeling van een verkenner voor een gezonde leefomgeving. In

samenwerking met toekomstige gebruikers wordt met de verkenner beschikbare kennis over de kwantitatieve en kwalitatieve relaties tussen leefomgeving en gezondheid beschikbaar gemaakt.